

wat ik destijds schreef: het zou jammer zijn, als bij gebrek aan deelneming zoo belangrijke lexicon-arbeid moest worden gestaakt. Dit eenvoudige boekje is een noodzakelijk geworden klapper op de neurologische en psychiatrische tijdschriften en brochures, want hun aantal is niet meer te overzien. Ieder, die heden ten dage eenig onderwerp bewerkt en daarom, datgene wat uitkwam, en waar het staat, bijeen moet hebben, moet er zijn toevlucht toe nemen. Het spaart een zee van tijd uit, als men dit boekje bij de hand heeft, voor bijeenzoeken van geschriften over eenzelfde onderwerp.

Dr. BUSCHAN verdient waarlijk den dank van zijn vakgenooten voor den verzamelingsarbeid, dien hij heeft begonnen en met zooveel zorg voortzet.

C. WINKLER.

INGEZONDEN.

Geachte Gérant!

Vergun mij naar aanleiding van het artikel over het voorstel der Regeering bij de indiening van de begroting voor het volgend jaar, tot het verbinden aan het laboratorium te Weltevreden van een geneeskundige belast met het geven van onderwijs in tropische ziekten, een opmerking. Den lof in dat artikel aan Dr. VAN DER BURG toegezwaaid onderschrijf ik volkomen en ik verheug er mij in, dat een wensch van dezen werkzamen strijder staat in vervulling te gaan. Dat het plan der Regeering vooral onder de directie van DE HAAN goede vruchten zal dragen, wie zou er aan twifelen? Het is waar *aanschouwelijk* onderwijs in tropische pathologie kan alleen in de tropen worden gegeven; de *zieken* kunnen nagenoeg alleen in de tropen gezien worden. Maar dat de kennis der tropische *ziekten* tot voor kort aan geen enkele universiteit werd onderwezen, is minst genomen hoogst zonderling. In een land met zulke uitgebreide koloniën als het onze en dat jaarlijks zoo vele geneeskundigen aan Indië aflevert, mag het waarlijk verwonderlijk heeten, dat tot op heden slechts één lectoraat voor tropische ziekten bestaat; ik bedoel het eerst kortelings te Utrecht opgerichte. Stellig is het voorstel der Regeering een belangrijke schrede voorwaarts en ik hoop van harte, dat tot de oprichting van den cursus besloten wordt; maar ook in Nederland zelf behoort voor de tropische pathologie iets gedaan te worden. Een leerstoel, en dan bij voorkeur aan de Amsterdamsche universiteit, is stellig geen overtollige weelde en, lettende op hetgeen in het buitenland op dit gebied tot stand komt, een zaak, waarin Nederland reeds te lang is achtergebleven. In tegenstelling met de inzichten van den Minister en van de Indische Regeering, overeenkomstig het eenparig gevoelen van haar adviseurs, dat de oplossing niet gezocht moet worden in de oprichting van een akademischen leerstoel hier te lande, maar in het instellen van een cursus aan het laboratorium te Weltevreden — meen ik, dat *niet alleen* in de oprichting

van dien cursus de oplossing moet gezocht worden; maar dat ook wel degelijk de medische studeerende jongelingschap met bestemming voor de tropen, in staat gesteld moet worden in *Nederland* behoorlijk kennis van de tropische ziekten op te doen, en ik hoop, dat collega VAN DER BURG de vervulling ook van dezen wensch nog moge beleven.

Apeldoorn, 25 October 1900.

Dr. J. A. VOORTHUIS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

ATHENE. — Tuberculose. De *Münch. med. Wochenschr.* van 23 October bespreekt een werk van Dr. E. PAPADAKIS over de sterfte aan tuberculose in Griekenland. Aan deze bespreking wordt het volgende lijstje ontleend, waarin men de jaarlijksche sterfte aan tuberculose per 10.000 inwoners vindt:

				Aantal inwoners.
Frankrijk. Parijs	49	Athene 1870	46	44510
11 andere sted. bov. 100.000 inw.	36	„ 1879	37	63774
46 steden met 30—100.000 inw..	30	„ 1883	35	70000
95 plaats. met hoogstens 5000 inw.	18	„ 1894	33	118807
Duitschland. Gemiddeld	31	„ 1899	41	116922
Rijn en Weserstreek.	±60	gemiddeld	37.1	
Italië. Gemiddeld	24.5	Piraeus	30	
Rome.	31.8	Nauplia 1875	50	} boven 10.000
Calabrië	13.6	„ 1899	28	
Sicilie	14.8	Patras	37	} inw. 15956
Rusland	38.8	Calamata	20	
Oostenrijk	36.2			
Noorwegen	17.4			

Schrijver wijst er op, dat deze cijfers voor de Grieksche steden eerder beneden dan boven de werkelijkheid zijn, en dat zij bijzonder hoog zijn met het oog op de geringe bevolking der steden, het gunstige klimaat en het ontbreken van schadelijke takken van nijverheid. Dit ligt aan gebrekkige hygiëne. Omtrent den invloed van het beroep deelt Schrijver mede, dat lithographen, horlogemakers, mantelmakers, smeden, boekdrukkers het ongunstigst er aan toe zijn, eveneens de werklieden, die in bekrompen, donkere „ruimten” tezamen werken. In Italië vallen van de sterfgevallen onder de studeerenden en geestelijken 45.9 pCt. op tuberculose, in Engeland zijn 43 pCt. der gestorven boekdrukkers, in België $\frac{2}{3}$ der overleden kellners en in Italië 15.8 pCt. van hun ambtgenooten slachtoffers der tuberculose. Volgens BERTILLON sterven er meer mannen dan vrouwen aan, uit hoofde van hun beroepen, doch in Amerika en Engeland, waar de emancipatie dichter bij haar ideaal is, wordt ook in dit opzicht een grootere gelijkheid bereikt.

WEENEN. — Jubilaem. Het zilveren ambts-jubilaem van Prof.